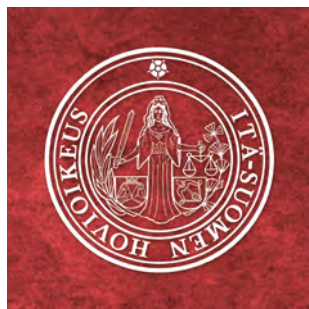

ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS

TOIMINTAKERTOMUS 2025

ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS

Minna Canthin katu 64 A, 70100 Kuopio

Puhelin 029 56 41400

ita-suomi.ho@oikeus.fi

<https://tuomioistuimet.fi/hovioikeudet/ita-suomenhovioikeus/fi>

TOIMINTAKERTOMUS 2025 | SISÄLTÖ

1	PRESIDENTIN KATSAUS	2	7.4 Itä-Suomen hovioikeuden antamat ratkaisut vuosina 2021–2025	18
2	HOVIOIKEUDEN FINLEX-RATKAISU SEKÄ LAINKÄYTTÖASIOITA KOSKEVAT TIEDOTTEET VUONNA 2025		7.5 Käsittelyajat	18
			7.6 Jatkokäsittelylupa	19
3	TUOMIOISTUINHARJOITTELU SAVON SYDÄMESSÄ – UUDEN ALUN VUOSI KESKI-IÄSSÄ	4	7.7 Pääkäsittelyt ja matkakäräjät	20
			7.8 Käräjäoikeuksien ratkaisemat asiat vuonna 2025	20
4	KIRJOJA, KIRJASTOTIETOKANTOJA JA SISÄISTÄ VIESTINTÄÄ VUOSIEN SAATOSSA	8	7.9 Saapuneet asiat käräjäoikeuksittain ja asiaryhmittäin vuonna 2025	21
			7.10 Saapuneiden asioiden laatu	21
5	TIETOA HOVIOIKEUDESTA		7.11 Käräjäoikeuksien ratkaisujen pysyvyys vuonna 2025 annetuissa ratkaisuissa	22
5.1	Yleistä hovioikeudesta	10	7.12 Muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen	22
5.2	Itä-Suomen hovioikeuspiirin käräjäoikeudet ja niihin kuuluvat kunnat	12	7.13 Korkeimman oikeuden myöntämät valitusluvat ja ennakkopäätökset	22
6	HENKILÖKUNTA	8	MUU TOIMINTA	23
6.1	Yleistä henkilökunnasta	8.1	Hallinto	23
6.2	Hovioikeuden organisaatio	8.2	Sisäinen valvonta	23
		8.3	Hovioikeuden valvontatehtävä	24
7	TOIMINNAN TULOKSELLISUUS	8.4	Annetut lausunnot	25
7.1	Tuloksellisuus vuosina 2021–2025	8.5	Koulutus	25
7.2	Hovioikeuksiin saapuneet ja hovioikeuksien ratkaisemat asiat vuonna 2025	8.6	Kirjasto	26
7.3	Itä-Suomen hovioikeuteen saapuneet asiat vuosina 2021–2025	8.7	Viestintä	26
		8.8	Työterveyshuolto ja työsuojelu	27
		8.9	Työhyvinvoinnin tukeminen	27
		8.10	Kunnia- ja ansiomerkit	28

1 | PRESIDENTIN KATSAUS

PERUSTEHTÄVÄÄ HOIDETTIIN VAKAASTI

Hovioikeuden perustehtävänä on tuottaa oikeusturvaa ratkaisemalla riippumattomasti ja puolueettomasti sille tehtyjä muutoksenhakemuksia kärjäoikeuksien ratkaisusta. Tuomioistuinlaitoksen yhteisen strategian mukaisesti oikeusturvaa tulee tuottaa laadukkaasti, joutuisasti ja nykyaikaisia menetelmiä hyödyntäen.

Toimintakertomusten, ja niin tämänkin toimintakertomuksen, tarkoituksena on kuvata sitä, miten hovioikeus on onnistunut tehtävässään.

Kuten jäljempänä olevista tilastoluvuista käy ilmi, hovioikeuden toiminta sujui kertomusvuonna varsin vakaasti. Saapuvien asioiden määrä oli jo kolmantena vuonna peräkkäin hienoisessa kasvussa. Vastaavasti ratkaistujen asioiden määrääkin on saatu kasvatettua. Kokonaisuutena tarkastellen työtilanne pysyi jokseenkin hyvin tasapainossa ja käsittelyajat yksittäisiä poikkeamia lukuun ottamatta kohtuullisina.

Alkuvuonna 2025 hovioikeuden ratkaisutoiminnassa näkyi vielä se, että vuonna 2024 hovioikeudesta eläköityi kuusi hyvin kokenutta tuomaria ja kaksi samoin kokenutta kansliahenkilökuntaan kuuluvaa. Alkuvuonna 2025 lisäksi vielä yksi tuomari eläköityi. Runsaat samanaikaiset henkilöstömuutokset vähensivät annettuja ratkaisuja. Kertomusvuoden syksyllä ratkaisutoiminta oli kuitenkin jo vakaantunut ja ratkaisuja saatiin annettua ennätystahtiin, kuitenkin samalla korkeaa laatutasoa ylläpitäen.

SÄHKÖINEN TYÖSKENTELYTAPA LAAJENI

Vuotta 2025 voi luonnehtia läpimurtovuodeksi siirtäessä hovioikeudessa käsiteltävien asioiden ja niihin liittyvien asiakirjojen hallinnassa kokonaan sähköiseen toimintaympäristöön. Keväällä 2024 oli hovioikeudessa muiden hovioikeuksien tavoin otettu käyttöön rikos- ja riita-asioissa uusi AIPA-asiankäsitteilyjärjestelmä, jossa asiat käsitellään alusta loppuun saakka täysin sähköisessä toimintaympäristössä.

AIPA-järjestelmä ei ole vielä käytössä kaikissa asiaryhmissä. Kertomusvuonna hovioikeuteen saapuneista 1 271 uudesta asiasta kuitenkin jo 976, eli lähes 80 prosenttia, ohjautui käsiteltäväksi uudessa asiankäsitteilyjärjestelmässä.

Ei hovioikeus kuitenkaan täysin digimaailmassa toimi, sillä kaikki asiat käsitellään joko suullisissa esittelyistunnoissa tai pääkäsitteilyissä. Paperia ei kuitenkaan juuri enää käytetä, vaan asiakirjat ovat digitaalisessa muodossa. Ratkaisut myös allekirjoitetaan sähköisesti.

Uuden järjestelmän opettelemisessa oli kertomusvuonna yhä paljon tekemistä, mutta osaaminen laajeni ja syvenyi nopeasti järjestelmän käytön lisääntyessä. AIPA-järjestelmä ei ole vielä valmis ja siitä puuttuu työn tehokkaan tekemisen kannalta merkittäviä toiminnallisuksia. Tuomioistuinviraston johdolla järjestelmää kuitenkin jatkuvasti kehitetään, mikä onkin välttämätöntä.

Tavoitteena on, että jo vuonna 2027 kaikki hovioikeuden lainkäyttöasiat käsiteltäisiin AIPA:ssa ja siis täysin sähköisessä toimintaympäristössä. Oikeudenkäynteihin osallistuville järjestelmä alkaa näkymään siinä vaiheessa, kun siihen saadaan asiointiportaali, jossa asianosaiset voi-

vat esimerkiksi seurata asiansa käsittelyn etenemistä. Käräjäoikeuksissa asiointiportaalin käyttöön ottaminen on jo käynnistynyt avioeroasioissa.

KOHTI TODISTELUTALLENNEUUDISTUSTA

Todistelutalenneuudistuksen piti tulla voimaan jo vuonna 2025, mutta viivästysten vuoksi sen käyttöön ottaminen on siirtynyt ainakin syksylle 2026.

Uudistus on 1990-luvulla tehtyjen oikeudenkäynti-uudistusten jälkeen merkittävin yleisten tuomioistuinten oikeudenkäyntimenettelyn kokonaisuuteen vaikuttava uudistus. Jatkossa oikeudenkäynti toteutetaan kokonaisuudessaan vain kerran ja se tapahtuu käräjäoikeudessa. Hovioikeus ottaa käräjäoikeudessa tehdyiltä videoilta selon siitä, mitä todistajat ovat käräjäoikeudessa kertoneet. Pääsääntönä on, että hovioikeus ei kuule todistajia enää uudelleen. Tuomitsemistoiminnan painopiste siirtyy siten entistä selvemmin käräjäoikeuksiin. Hovioikeudelle jää tarkistava rooli: menikö kaikki käräjäoikeudessa oikein ja onko tuomio lain- ja oikeudenmukainen.

Uudistukseen valmistautumista jatkettiin hovioikeudessa kertomusvuonna huolellisesti. Hovioikeuden tuomareille ja esittelijöille järjestettiin kaksipäiväinen oikeudenkäynnin johtamiseen keskittyvä koulutustilaisuus. Myös kansliahenkilökunta osallistui osaan koulutuspäivistä.

Lisäksi kaikilla hovioikeuspiirin kuudella käräjäoikeuspaikkakunnalla järjestettiin yhdessä käräjäoikeuksien kanssa keskustelutilaisuudet, joihin osallistui käräjäoikeuksien ja hovioikeuden väen lisäksi oikeudenkäynnin muita keskeisiä toimijoita, syyttäjiä, asianajajia, muita oikeudenkäyntiavustajia ja tutkinnanjohtajia.

Koulutusten ja vilkkaiden keskustelujen myötä yhteinen ymmärrys uudistuksen tavoitteista ja kunkin oikeudenkäynnin osallisen tulevasta roolista selvästi kirkastui.

HOVIOIKEUDEN TEHTÄVÄT TULEVIEN TUOMAREIDEN KOULUTTAJANA LISÄÄNTYIVÄT

Perustehtävän ohella hovioikeuden yksi keskeinen tehtävä on kouluttaa tulevia tuomareita. Tämä näytteli yhä merkittävämpää roolia hovioikeuden arjessa.

Aessorin koulutusviroissa oli ennätysmäärä, kaikkiaan kuusi henkilöä, tuomarikoulutettavina. Kun tähän lisätään tuomarin urapolun alussa olevat tuomarin tehtävään harjaantumassa olevat esittelijät, yhteensä 10, ja lisäksi ensimmäistä kertaa yhden sijasta kaksi tuomioistuinharjoittelua suorittavaa käräjänotaaria, merkitsi tämä sitä, että yli neljännes hovioikeuden henkilökunnasta oli koko ajan tuomarikoulutettavia.

Tulevien tuomareiden kouluttaminen vaatii hovioikeuden muulta henkilökunnalta koulutettavien perehdyttämistä, tutorointia, mentorointia ja samojen perusasioiden kertaamista heidän kanssaan – sanalla sanoen paljon työtä. Toisaalta tuomarinuralle astuvat tuovat hovioikeuteen yliopistoista uusimman tiedon, ennakkoluulottomia näkemyksiä työn tekemisen tavoista ja muutoinkin positiiivista virettä työyhteisöön. Kaikki siis voittavat!

Toimintakertomuksessa on jäljempänä esittelijä Satu Joksen oivaltava kirjoitus siitä, mistä ja kuinka vaativasta polusta on kysymys tuomariksi kasvamisessa ja kehitymisessä. Samaan teemaan liittyy läheisesti informaattikko Teija Aallon katsaus siitä, mikä kirjojen, kirjastotietokantojen ja sisäisen viestinnän merkitys on hovioikeuden toiminnassa. Tiedon löytäminen, sen ammattimainen käsittely ja hallinta ovat nykyaikaiselta tuomarilta edellytettäviä keskeisimpiä osaamisalueita.

KIITOKSET

Oikeusturvaa ei ole ilman sen tekijöitä. Kiitos hovioikeuden henkilöstölle vastuullisesta toiminnasta vuonna 2025! Kiitos myös kärsivällisyydestä uusien työvälineiden omaksumisessa osaksi hovioikeuden arkea.

Kiitos myös hovioikeuspiirin käräjäoikeuksien väelle, syyttäjille ja oikeudenkäyntiavustajille mutkattomasta yhteistyöstä taakse jääneenä vuonna.

Antti Savela
presidentti

2 | HOVIOIKEUDEN FINLEX-RATKAISU SEKÄ LAINKÄYTTÖASIOITA KOSKEVAT TIEDOTTEET VUONNA 2025

■ Vuonna 2025 Itä-Suomen hovioikeus antoi 1 241 ratkaisua, joista yksi tallennettiin Finlex-tietokannan hovioikeuksien oikeustapausrekisteriin. Lisäksi hovioikeus laati vuonna 2025 tiedotteet asioissa R 23/658, R 24/467 ja R 17/2024/262 antamistaan tuomioista. Finlex-ratkaisun ja tiedotteiden sisältö on selostettu lyhyesti tässä artikkelissa.

I-SHO:2025:1 Puolustajan palkkio – Tuntipalkkion määrä

Ratkaisussa oli kysymys puolustajan palkkion tuntipalkkion määrästä, jota koskevan kysymyksen hovioikeuden presidentti oli siirtänyt hovioikeuden täysistunnossa käsiteltäväksi.

Hovioikeus totesi, että korkein oikeus oli 19.11.2024 antanut ennakkopäätöksen KKO 2024:71, jolla se perustuslain 107 §:n nojalla oli jättänyt soveltamatta oikeusavun palkkioperusteista annetun valtioneuvoston asetuksen silloisen 6 §:n (820/2013), jonka mukaan tuntipalkkio oli 110 euroa. Palkkioasetuksen asemesta korkein oikeus sovelsi oikeusapulakia, kun se katsoi, että kohtuullisena oikeusapulain 17 §:ssä tarkoitettuna tuntipalkkiona oli pidettävä 130 euroa. Sen jälkeen valtioneuvosto on antanut asetuksen muutoksen (17/2025), jonka mukaan tuntipalkkio on 120 euroa. Hovioikeudessa oli kysymys siitä, oliko edellä mainittu korkeimman oikeuden antama oikeusohje 130 euron tuntipalkkiosta edelleen voimassa.

Koska korkeimman oikeuden ratkaisu ylimpänä riippumattomana yleisenä tuomioistuimena oli perustunut lain soveltamiseen, ei tätä oikeusohjetta lakiin perustuvasta 130 euron tuntipalkkiosta ollut voitu lakia alemmanasteisella valtioneuvoston asetuksella määrällisesti alentaa. Hovioikeus määräsi rikosasian puolustajan palkkion tuntipalkkioksi edelleen 130 euroa.

Korkein oikeus katsoi myöhemmin 2.4.2025 antamassaan ennakkopäätöksessä KKO 2025:38, että oikeusavun palkkioperusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n säännös 120 euron tuntipalkkiosta ei ollut ristiriidassa oikeusapulain 17 §:n kanssa, ja määräsi puolustajan palkkion soveltamalla palkkioasetuksen säännöstä tuntipalkkiosta.

Hovioikeuden täysistunto 17.2.2025

Hovioikeuden tuomio tappoa koskevassa asiassa (R 23/658)

Hovioikeus tuomitsi vastaajan lisälässä tehdystä taposta 9 vuoden 6 kuukauden vankeusrangaistukseen. Pohjois-Savon käräjäoikeus oli tuominnut vastaajan syyttäjän toissijaisen rangaistusvaatimuksen mukaisesti törkeästä pahoinpitelystä ja törkeästä kuolemantuottamuksesta 4 vuoden 6 kuukauden vankeusrangaistukseen sekä velvoittanut vastaajan maksamaan vahingonkorvauksia uhrin äidille, sisaruksille ja lapsille aiheutuneesta kärsimyksestä sekä korvaamaan valtiolle sen varoista maksettuja todistelu- ja oikeudenkäyntikuluja.

Hovioikeudessa oli syyttäjän ja uhrin sisarusten valitusten johdosta kysymys vastaajan syyllisyydestä ja rangaistuksen mittaamisesta. Uhrin sisarukset vaativat myös heille tuomittujen kärsimyskorvausten määrien korottamista samoin kuin uhrin äiti. Vastaaja haki muutosta käräjäoikeuden tuomioon vaatien syytteen ja korvausvaatimusten hylkäämistä tai ainakin rangaistuksen alentamista ja uhrin äidille sekä lapsille maksettavaksi tuomittujen kärsimyskorvausten alentamista ja joka tapauksessa uhrin sisaruksille maksettavaksi tuomittujen kärsimyskorvausten hylkäämistä.

Hovioikeus oli aikaisemmalla ratkaisullaan helmikuussa 2024 määrännyt vastaajan mielentilan tutkittavaksi. Mielentilatutkimuksen mukaan vastaaja oli teon aikana ollut syyntakeinen. Hovioikeus katsoi, että asiassa ei ole esitetty seikkoja, jotka antaisivat aihetta poiketa sanotusta syyntakeisuusarvioinnista.

Hovioikeus katsoi, että vastaaja oli voinut arvioida teoksensa seurauksia ottamalla huomioon erityisesti oman voimankäyttökykynsä, uhrin fyysiset ominaisuudet, käyttämänsä väkivallan voimakkuuden ja keston ja sen kohdistumisen uhrin päähän, kaulaan ja rintakehän alueelle. Tätä oli tukenut myös uhrin käyttäytymisestä teon loppuvaiheissa tehdyt havainnot. Vastaajan ei ollut näytetty toimineen pakkotilassa. Hovioikeus katsoi, toisin kuin kärjäoikeus, että vastaajan oli selvitetty menetelleen ensijaisessa syytteessä kuvatulla tavalla ja että vastaajan oli täytynyt pitää uhrin kuolemaa menettelynsä varsin todennäköisenä seurauksena. Hovioikeus ei muuttanut kärjäoikeuden tuomiota kärsimyskorvausten osalta.

Hovioikeuden tuomio törkeää huumausainerikosta ym. koskevassa asiassa (R 24/467)

Hovioikeus muutti kärjäoikeuden tuomiota osittain rikosten syyksilukemisten, rikoshyötyjen ja rangaistusten mittaamisten osalta asiassa, jossa useat vastaajat oli tuomittu muun muassa Lappeenrannassa tapahtuneista törkeistä huumausainerikoksista vankeusrangaistuksiin. Yhden vastaajan osalta hovioikeus hylkäsi syytteen. Ankarimman rangaistuksen saaneen tekijän osalta rangaistusta ei muutettu.

Etelä-Karjalan kärjäoikeus oli tuominnut jutussa kaikkiaan 11 vastaajaa muun muassa törkeistä huumausainerikoksista, huumausainerikoksista, rekisterimerkintärikoksista, tuottamuksellisesta rahanpesusta, rahanpesusta ja ampuma-aserikoksista. Ankarin juttukonaisuudessa tuomittu rangaistus oli ollut 10 vuotta 6 kuukautta vankeutta. Lisäksi kärjäoikeus oli velvoittanut vastaajia suorittamaan valtiolle rikoshyötyä yhteensä 837 586,00 euroa.

Hovioikeuden tuomio Luhdanjoen lintutornilla tehdystä henkirikoksesta (R 17/2024/262)

Hovioikeus tuomitsi vastaaja K:n Lahdessa tehdystä murhasta, hautarauhan rikkomisesta ja ampuma-aserikoksesta elinkautiseen vankeusrangaistukseen sekä vastaaja L:n murhasta ja hautarauhan rikkomisesta elinkautiseen vankeusrangaistukseen. Lisäksi hovioikeus tuomitsi vastaaja P:n rikoksentehtävien suojelemisesta 60 päivän vankeusrangaistukseen.

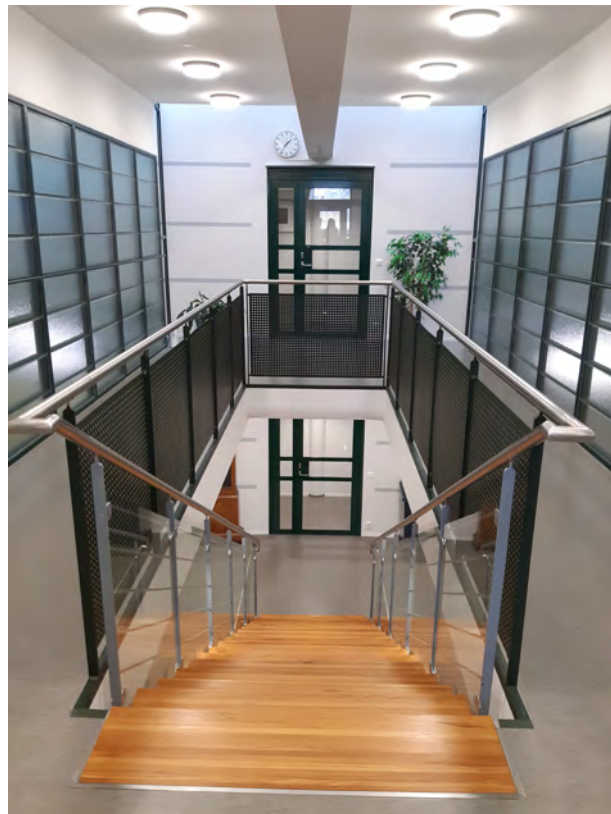
Päijät-Hämeen kärjäoikeus oli tuominnut K:n ja L:n edellä mainituista teoista elinkautisiin vankeusrangaistuksiin sekä velvoittanut vastaajat maksamaan yhteisvastuullisesti vahingonkorvauksia uhrin äidille aiheutuneesta kärsimyksestä ja hautauskuluista sekä lapselle aiheutuneesta kärsimyksestä ja elatuksen menetyksestä sekä korvaamaan valtiolle sen varoista maksettuja todistelu- ja oikeudenkäyntikuluja. Uhrin veljien korvausvaatimukset oli hylätty. P oli tuomittu rikoksentehtävien suojelemisesta 6 kuukauden vankeusrangaistukseen ja korvaamaan todistelukulustannuksia.

Hovioikeudessa oli vastaajien valitusten johdosta kysymys siitä, 1) oliko kärjäoikeus syytesidonnaisuuden vastaisesti tuominnut vastaajat muusta teosta kuin siitä, josta heille oli rangaistusta vaadittu; 2) oliko K uhkaillut uhria ja olivatko K ja L ottaneet uhrin määräysvaltaansa; 3) oliko vastaajilla ollut tarkoitus tappaa uhri lintutornista alas pudottamalla; 4) oliko K ampunut uhria lintutornissa hätävarjelutilanteessa ja oliko uhrilla ollut veitsi tilanteessa; 5) oliko mahdollista, että K oli lintutornilta tultaessa ampunut vahingossa uhria päähän.

Hovioikeus katsoi, että syytesidonnaisuutta ei ollut rikottu, koska syytteessä K:n ja L:n oli väitetty toimineen surmaamistarkoituksessa kaikissa täytäntöönpanotoimissa tekijäkumppaneina, jolloin L:n tekemän köyden katkaisun lukeminen myös K:n syyksi ei ollut ollut yllättävä lopputulos ja molemmat vastaajat olivat voineet puolustautumisessaan ottaa sen huomioon. Hovioikeus muutoin näytön vastaanotettuaan perusteluja täydentäen hyväksyi kärjäoikeuden tuomion pääteon lukemisesta K:n ja L:n syyksi murhana. Mikään olennainen seikka todistelussa ei puhunut K:n ja L:n yhteistä tarkoitusta vastaan murhatta uhri. Hovioikeus hyväksyi kärjäoikeuden ratkaisun perusteluineen myös L:n osallisuudesta hautarauhan rikkomiseen. Hovioikeus katsoi, toisin kuin kärjäoikeus, että oikeudenmukainen rangaistus P:n syyksi luetusta rikoksentekijän suojelemisesta oli 6 kuukauden asemesta 60 päivää vankeutta.

Eero Antikainen

hovioikeudenneuvos, osastonjohtaja

3 | TUOMIOISTUINHARJOITTELU SAVON SYDÄMESSÄ - UUDEN ALUN VUOSI KESKI-IÄSSÄ

■ Ennen oikeustieteitä olin tehnyt yli kolmenkymmenen vuoden uran erityisopetuksessa, viimeisimpänä Jyväskylän yliopistossa erityisopetuksen lehtorina. Sivutoimisesti työskentelin kahden vuosikymmenen ajan Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa asiantuntijajäsenenä lastensuojelua ja kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevista kysymyksissä. Se työ avasi minulle aivan omanlaisensa näkymän oikeuskysymysten, harkinnan ja moniammatillisen tekemisen maailmaan. Huomasin viihtyvänä ratkaisukokoonpanoissa, joissa pohdimme sekä lapsen etuun liittyviä että kehitysvammaisten erityishuoltoa koskevia vaikeita kysymyksiä syvällisesti ja monitahoisesti.

Kun päätin viisikymppisenä jättää taakseni pitkän uran opetusalaan ja lähteä toteuttamaan unelmaa oikeustieteistä, moni olisi voinut ajatella, että hulluus ja rohkeus kulkevat joskus käsi kädessä. Minulle tämä ei ollut pelkästään hyppy tuntemattomaan – se oli myös hyppy kohti uudenlaista ajattelutapaa ja epävarmuudenkin sietämistä. Oikeustieteen maisteriksi valmistumisen jälkeen edessä oli vielä vuoden mittainen matka, joka veisi minut Savon sykkeeseen, Pohjois-Savon käräjäoikeudesta Itä-Suomen hovioikeuteen – ja samalla täysin uuteen vaiheeseen omassa työelämässäni. Tämä on kertomus siitä, mitä tapahtuu, kun elämässä uskaltaa kääntää sivun, vaikka kirjan kertomus on jo pitkällä.

TUOMIOISTUINHARJOITTELU ELI AUSKULTOINTI

Tuomioistuinharjoittelu eli auskultointi on vuoden mittainen työskentelyjakso tuomioistuimessa. (Sana **auskultointi** tulee latinan kielen sanasta *auscultare*, joka tarkoittaa ”kuunnella tarkasti” tai ”kuunnella”.) Tuomioistuinharjoittelun voi suorittaa joko kokonaan käräjäoikeudessa tai yhdistelmäharjoitteluna, jolloin puoli vuotta työskennellään käräjäoikeudessa ja puoli vuotta joko hovi- tai hallinto-oikeudessa. Harjoittelijasta käytetään nimitystä käräjänotaari.

Tuomioistuinharjoittelun aikana käräjänotaari opettelee ratkaisemaan rikos- ja riita-asioita, hakemusasioita sekä insolvenssiasioita. Harjoittelija osallistuu istuntokäsittelyihin käräjäoikeudessa joko itsenäisesti puheenjohtaja-

na tai kokoonpanon jäsenenä, laatii ratkaisuja ja oppii tuomion perustelemisen taitoja kokeneiden tuomareiden opastuksella. Hovi- ja hallinto-oikeudessa käräjänotaarin tehtävät ovat samankaltaiset kuin hovioikeuden esittelijälläkin. Harjoittelun ajaksi harjoittelijalle määrätään oma tutortuomari ohjaajaksi. Harjoittelun päätyttyä käräjänotaari voi hakea varatuomarin arvonimeä tuomarin koulutuslautakunnalta.

KÄRÄJÄNOTAARIVUODEN ALOITUS POHJOIS-SAVON KÄRÄJÄOIKEUDESSA

Aloitin tuomioistuinharjoitteluni 1.12.2024 Pohjois-Savon käräjäoikeudessa, jossa työskentelin ensimmäiset kuusi kuukautta. Ensimmäiset viikot olivat todella intensiivisiä: tuntui siltä, että juoksin satasen vauhtia seinään yrittäen samalla sisäistää kokonaan uuden työn ja oppia erilaisten asianhallintajärjestelmien käytön oikeudellisten kysymysten ratkaisun lisäksi. Onneksi en ollut seinäni kanssa yksin. Käräjäoikeuden lämminhenkinen työyhteisö, notaarikollegat, tutortuomarit, esihenkilöt ja lainkäyttösihteerit auttoivat jokaisessa mutkassa. Käräjänotaareille osoitettiin tutortuomarit, jotka huolehtivat tuomioistuinharjoittelun sujumisesta käräjäoikeudessa. Käräjänotaarien koulutukseen oli panostettu ja puolen vuoden aikana osallistuimme monenlaisiin koulutuksiin työtehtävien lisäksi. Käräjäoikeudessa notaarien ratkaistavana olevien asioiden määrä on suuri ja kuuden kuukauden aikana työtuntimäärät olivat mittavat.

ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS - SYVÄSUKELLUS JURIDIikkaan

Kun käräjäoikeusaika päättyi, siirryin Itä-Suomen hovioikeuteen. Koin itseni tervetulleeksi taloon ja minut otettiin todella lämpimästi vastaan. Jo ensimmäinen keskustelu hovioikeuden presidentin Antti Savelan kanssa kertoi, että tulossa olisi uusi, syvempi taso oppimisessa: hovioikeus on erinomainen koulu tuomion kirjoittamiseen ja vaativien oikeudellisten kysymysten analysointiin. Tämä piti paikkansa jokaista päivää myöten. Minua ohjasivat ja auttoivat työssäni upea tutorasessori Johanna ja muut kokeneet kollegat. Ilman heitä olisi lapanen varmasti tipunnut lattiaan monta kertaa.

Hovioikeudessa osallistuin laajasti sen työskentelyyn. Juttujen valmisteluvaiheessa työ on luonteeltaan itsenäistä. Käräjänotaarin tulee ottaa juttu haltuun ripeästi ja aloittaa sen valmistelu. Valmistelun eteneminen on paljolti kiinni siitä, miten kykenee hahmottamaan oikeuskysymyksen ja siihen liittyvät oikeudellisesti olennaiset seikat. Yhteistyö jutun valmistelusta vastaavan jäsenen kanssa on erityisen tärkeää. Kokeneella hovioikeudenneuvoksella on usein näkökulmia, joiden avulla esittelijänä toimiva käräjänotaari pääsee nopeammin käsiksi jutun kannalta oleellisiin kysymyksiin.

Jatkokäsittelylupaharkinta oli erityisen mielenkiintoista – analysoin käräjäoikeuden ratkaisua, perehdyin asiakirjoihin, tutustuin aihepiiriin oikeuskäytäntöön ja oikeuskirjallisuuteen ja näiden perusteella pohdin, oliko jutussa perusteita ottaa sitä uudelleen käsittelyyn. Käräjänotaari valmisteleo jutusta perustellun esittelymuistion, jonka esittelee juttua ratkaisevalle kokoonpanolle. Jos jutulle on myönnetty jatkokäsittelylupa, aloittaa käräjänotaari ratkaisun kirjoittamisen. Tämän jälkeen se esitellään kokoonpanolle, joka tekee siihen tarvittaessa omat muutoksensa ennen kuin ratkaisu annetaan ulos.

Ratkaisujen kirjallisten valmisteluiden ja esittelyiden lisäksi käräjänotaari osallistuu pääkäsittelyihin esittelijän roolissa. Ennen pääkäsittelyä esittelijä laatii käsittelysuunnitelman siitä, keitä kutsutaan pääkäsittelyyn ja missä järjestyksessä heitä kuullaan. Pääkäsittelyissä todistelua kuullaan uudelleen. Esittelijä pitää pöytäkirjaa pääkäsittelystä sekä hallinnoi etäyhteyksiä ja salitekniikkaa. Pääkäsittelyjen jälkeen käydään päätösharkintaneuvottelu, jossa ratkaisu syntyy näyttöä arvioiden ja asiaa syvällisesti pohtien. Esittelijän roolissa käräjänotaari kirjoittaa ratkaisua valmistelevan jäsenen ohjauksessa, mikä on vastuullista ja palkitsevaa.

Hovioikeudessa suorittamani harjoittelujakson aikana sain osallistua moniin mielenkiintoisiin koulutuksiin ja erityisen merkityksellisenä koin keskustelut kokeneiden asessoreiden ja hovioikeudenneuvosten kanssa. Harjoitteluvuosi oli täysin noviisina aloittavalle todella haastava rasti ja vuodesta voisi jopa käyttää nimitystä ”tuomioistuininitti”. Hovioikeuden työpäivät venyivät usein pitkiksi

ja toisinaan viikonlopuille asti, mutta siitäkin huolimatta koin työni mielekkäänä ja palkitsevana. Vaikka olin ollut työelämässä yli kolmekymmentä vuotta, en muista kokeneeni pitkään aikaan sellaista oppimisen iloa kuin tuona vuonna. Oli häkellyttävää huomata, että uuden alan omaksuminen keski-iässä oli mahdollista – ja vieläpä antoisaa.

Harjoitteluvuoden lopussa minua pyydettiin jatkamaan hovioikeudessa esittelijänä. Se tuntui suurelta luottamuksen osoitukselta ja vahvisti ajatusta siitä, että olin mahdollisesti löytänyt elämäni uuden, mielenkiintoisen ja haastavan urapolun. Koko vuosi on ollut ainoa laatuinen näköalapaikka suomalaisen oikeusjärjestelmään. Opin, että oikeudellinen järjestelmämme toimii, koska sitä kannattelevat huolellinen työ, harkinta ja vahva eettinen selkäranka. Opin myös, että elämän varrella kerätyt kokemukset eivät katoa – ne muuttuvat voimavaraksi myös oikeudellisessa työssä. Pitkän työuran tehneenä ymmärrän, että työn ydin on viime kädessä kuitenkin sitä tekevissä työntekijöissä ja työyhteisössä, ihmisissä töidensä takana.

Ja lopuksi vielä yksi, savolainen elämänohje, joka sopii niin tuomioistuinharjoitteluun kuin elämään yleensäkin:

”Koppoo kiinni tästä päivästä, huomisessa on omat kahvasa”.

Satu Jokinen
hovioikeuden esittelijä

4 | KIRJOJA, KIRJASTOTIETOKANTOJA JA SISÄISTÄ VIESTINTÄÄ VUOSIEN SAATOSSA

■ Asioita ratkaistaessa lainkäyttöhenkilökunta tarvitsee lainsäädännön lisäksi myös muuta materiaalia. Kirjoilla ja kirjastoilla on perinteisesti ollut suuri merkitys hovioikeustyössä. Hallinnossa työskentelevillä ja muulla kansliahenkilökunnalla on omat tiedontarpeensa.

Hovioikeudessa on paljon erilaisia ohjeita, suunnitelmia, suosituksia ja muuta materiaalia, joita tarvitaan päivittäisessä työssä. Lisäksi erilaisten muutosten, päivitysten ja uutisten oikea-aikainen viestintä on tärkeää. Oikean ja ajantasaisen tiedon löytäminen nopeasti ja vaivattomasti paitsi tehostaa työskentelyä myös auttaa osaltaan hyvään lopputulokseen pääsemisessä.

Hyvä kirjaston kokoelma ja kirjastotietokanta sekä onnistunut sisäinen viestintä ovat hovioikeuden arkipäivän työssä tärkeitä tekijöitä.

HOVIOIKEUDEN KIRJASTOSTA

Hovioikeuksilla on aina ollut merkittävät oikeuskirjallisuuden kokoelmat. Itä-Suomen hovioikeudella – aikaisemmin Viipurin hovioikeus – oli jo Viipurissa laaja kirjakokoelma, joka onneksi saatiin siirrettyä pois sodan jaloista ja kirjoista ainakin suurin osa on nyt Kuopiossa.

Hovioikeuden kirjakokoelmat olivat pitkään luetteloituna perinteiseen tapaan pahvisille kirjastokorteille. Kortteja tehtiin kustakin teoksesta kaksi kappaletta eli yksi teoksen tekijän ja toinen teoksen nimen mukaan. Vasta 1990-luvun alkupuolella saatiin kokoelmat luetteloitua sähköiseen muotoon, kun käyttöön tuli MikroMinttu-järjestelmä. Tämä oli suuri muutos tiedonhaun kannalta, sillä se helpotti ja paransi huomattavasti tiedon löytämistä.

Sähköinen lainkäyttöasioiden asianhallintajärjestelmä tuli hovioikeuteen vuonna 1999, kun käyttöön saatiin Lotus Notes -järjestelmä. Tässä yhteydessä siirrettiin myös kirjastojen luetteloinnit Lotus Notesiin, kun sinne luotiin kirjastoille omat kirjastotietokannat. Tietokanta ei ollut varsinainen kirjastotietokanta, mutta täytti hyvin tehtävänsä. Tästä lähtien kirjastojen luetteloijat pystyivät tekemään myös yhteistyötä luetteloinnissa. Tämä tarkoitti sitä, että kaikkien ei tarvinnut luetteloita teoksen tai artikkelin perustietoja; kun joku oli luetteloinut tiedot

tietokantaan, muut pystyivät kopioimaan nämä tiedot omaan kirjastotietokantaansa ja lisäämään vain oman kirjastonsa tiedot sinne.

Lotus Notes -järjestelmä oli pitkään kirjastojen käytössä, sillä seuraava kirjasto-ohjelma PrettyLib tuli oikeushallinnon käyttöön vuonna 2013. Tätä ohjelmaa oli tuomioistuimissa odotettu jo pitkään ja se osoittautui hyvin toimivaksi järjestelmäksi. Yritysjärjestelyjen takia uuden kirjastojärjestelmän hankkiminen tuli kuitenkin ajankoh- taiseksi ja sen kilpailuttaminen tapahtui vuonna 2020. Oikeushallinnolla on nykyään käytössä Axiell Aurora -kirjastojärjestelmä monien hankaluuksien jälkeen. Lopullisesti Itä-Suomen hovioikeus luopui PrettyLib-järjestelmästä vasta vuonna 2024. Aurora-kirjastojärjestelmän käytössä on edelleen monia ongelmia eikä se vielääkään toimi toivotulla tavalla.

Itä-Suomen hovioikeus on aina pystynyt hankkimaan tarvitsemansa keskeisen oikeuskirjallisuuden, joka onkin tärkeää hovioikeustyössä. Nykyään sähköisillä kirjoilla ja muulla sähköisellä aineistolla on merkittävä osuus kirjastojen kokoelmissa. Oikeushallinnossa sähköiset kirjat on hankittu yhteislisensseillä, jotka helpottavat virastojen hankintatyötä ja säästävät kustannuksissa.

Sähköiset kirjat tarjoavat laajan ja saman kirjavalikoiman kaikille oikeushallinnossa työskenteleville ja ne mahdollistavat myös osaltaan etätöiden tekemisen. Ne myös mahdollistavat tiedonhakuun tekemisen kokoteksteihin, joka näin parantaa tiedon löydettävyyttä. – On kuitenkin syytä muistaa, että vaikka sähköinen aineisto on laaja, ei kaikki aineisto ole vielä saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi pitää muistaa, että moni vanhempi teos, jota ei ole sähköisesti saatavilla, sisältää edelleen ajantasaista tietoa.

SISÄISESTÄ VIESTINNÄSTÄ

Hovioikeudessa hoidettiin ennen sisäistä viestintää kopioimalla tiedotteita/ohjeita/suosituksia jne. ja jakamalla kopiot henkilökunnalle kunkin työntekijän sisäiseen postilokeroon. Tällaisesta kopioinnista päästiin eroon, kun saatiin Lotus Notes -järjestelmä. Siellä oli sähköinen ilmoitustaulu-tietokanta. Näin säästettiin aikaa, kopioita ja saatiin nopeasti tarvittavat asiat viestitettyä.

Varsinainen intranet saatiin pitkän odottelun jälkeen vuonna 2016. Intranet osoittautui melko pian kömpelöksi käyttää ja siitä puuttui monia ominaisuuksia, joita intranetillä toivotaan olevan. Muun muassa tiedon löytäminen oli hankalaa, sillä tiedonhaku ei toiminut toivotulla tavalla.

Pitkän odottelun jälkeen kertomusvuonna saatiin uusi intranet, joka sai nimekseen Lexa. Koska materiaalin määrä on laaja, aineiston sijoitteluun ja sen löydettävyyteen piti uuden intranetin suunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota tietosuoja-asioita unohtamatta. Nyt oli myös oiva tilaisuus käydä läpi koko hovioikeuden intranet-aineisto ja päivittää tarvittavat sivut ja poistaa turhat ja vanhentuneet asiat. Toimiva intranet helpottaa kaikkien hovioikeuden työntekijöiden arkea, kun uutiset, ohjeet ja muu materiaali ovat helposti saatavilla.

Erillisissä tuomioistuinlaitoksen Lexassa ja hallinnonalan Lexassa on paljon materiaalia, jota hovioikeudessa tarvitaan. Hovioikeuden henkilökunnalla on pääsy näihin intranetteihin, joten kaikkea aineistoa ei tarvitse tallentaa omaan intranettiin. Näin helpotetaan sisällöntuottajien työtä ja aineistot löytyvät varmemmin ajantasaisina.

Hakutoiminnot ovat yksi intranetin tärkeimpiä ominaisuuksia ja ne toimivat Lexassa hyvin. Lexassa on myös miellyttävä ja selväpiirteinen ulkoasu, joka on myös tärkeä ominaisuus käyttäjien kannalta.

Lexa on täyttänyt sille asetetut odotukset sekä tiedonhakkijoiden että sisällöntuottajien kannalta.

TULEVAISUUS

Tekoäly tekee kovasti tuloaan ja tuomioistuimetkin saavat sen käyttöönsä jossakin vaiheessa. Se tuo tullessaan monenlaisia haasteita muun muassa tietosuojan ja kustannusten takia, mutta se myös avaa aivan uudenlaisia mahdollisuuksia tiedon etsimiseen. Tiedon luotettavuuteen on aina ollut syytä kiinnittää huomiota, mutta tekoälyn myötä siihen tulee aivan uudenlaisia ulottuvuuksia. Tänä päivänä on vaikea edes kuvitella, mitä kaikkia muitakin uusia ominaisuuksia tiedon hallintaan ja tiedonhakuun saadaan kehityksen myötä. Mielenkiintoista nähdä, mitä tulevaisuus tuo tullessaan – ainoa varma asia on muutos!

Teija Aalto
informatikko

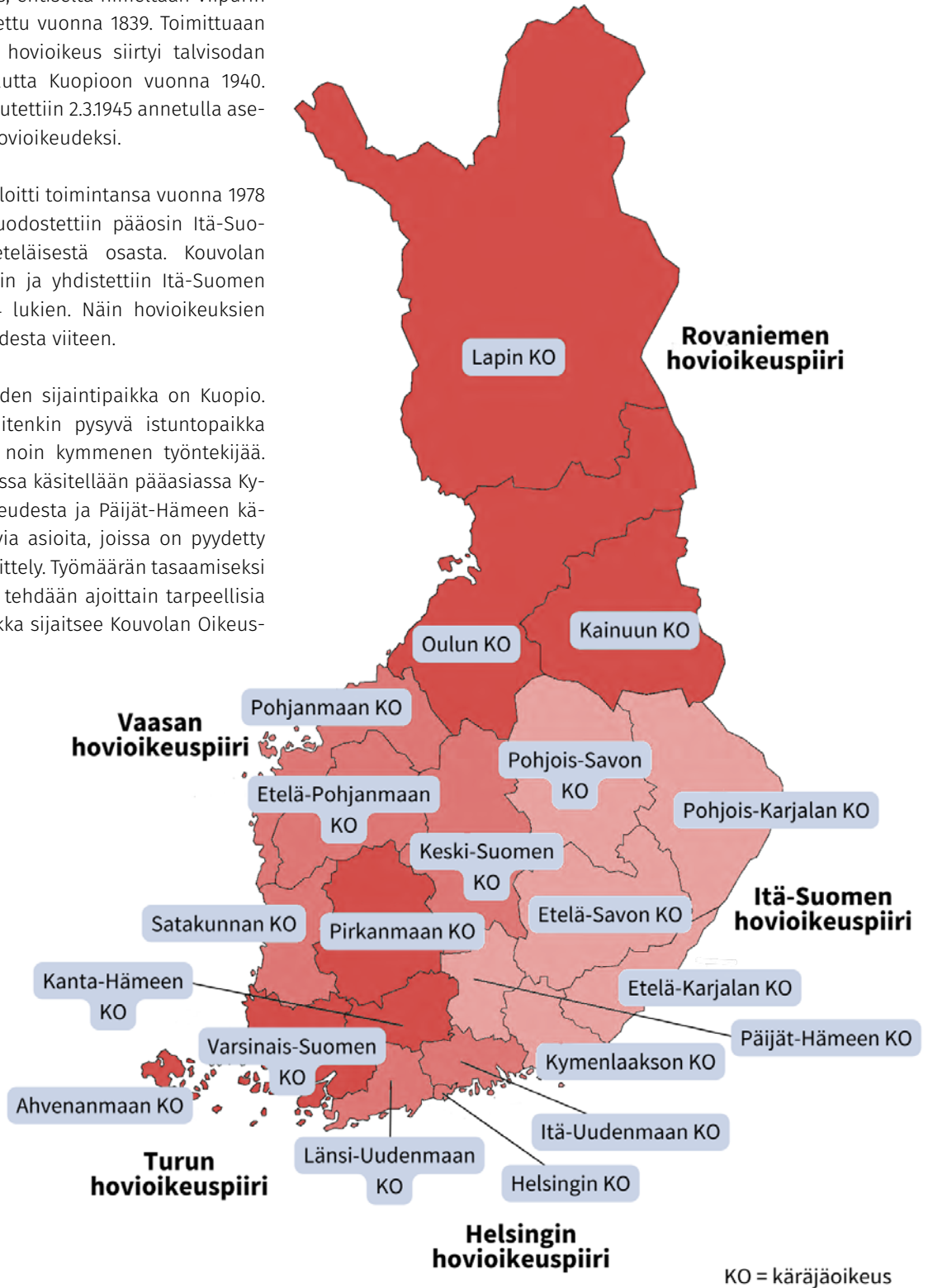
5 | TIETOA HOVIOIKEUDESTA

5.1 YLEISTÄ HOVIOIKEUDESTA

Itä-Suomen hovioikeus, entiseltä nimeltään Viipurin hovioikeus, on perustettu vuonna 1839. Toimittuaan 100 vuotta Viipurissa hovioikeus siirtyi talvisodan johdosta Heinolan kautta Kuopioon vuonna 1940. Hovioikeuden nimi muutettiin 2.3.1945 annetulla asetuksella Itä-Suomen hovioikeudeksi.

Kouvolan hovioikeus aloitti toimintansa vuonna 1978 ja sen tuomiopiiri muodostettiin pääosin Itä-Suomen hovioikeuden eteläisestä osasta. Kouvolan hovioikeus lakkautettiin ja yhdistettiin Itä-Suomen hovioikeuteen 1.4.2014 lukien. Näin hovioikeuksien lukumäärä väheni kuudesta viiteen.

Itä-Suomen hovioikeuden sijaintipaikka on Kuopio. Hovioikeudella on kuitenkin pysyvä istuntopaikka Kouvolassa, jossa on noin kymmenen työntekijää. Kouvolan istuntopaikassa käsitellään pääasiassa Kymenlaakson käräjäoikeudesta ja Päijät-Hämeen käräjäoikeudesta saapuvia asioita, joissa on pyydetty toimitettavaksi pääkäsittely. Työmäärän tasaamiseksi sanottuun työnjakoon tehdään ajoittain tarpeellisia muutoksia. Istuntopaikka sijaitsee Kouvolan Oikeus- ja poliisitalossa.

5.2 ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUSPIIRIN KÄRÄJÄOIKEUDET JA NIIHIN KUULUVAT KUNNAT

Etelä-Karjalan kärjäoikeus

Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale ja Taipalsaari (asukasluku 31.12.2024 yhteensä 125 083)

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli yhteensä 40, joista tuomareita 11.

Etelä-Savon kärjäoikeus

Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava (asukasluku 31.12.2024 yhteensä 129 376)

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli yhteensä 44, joista tuomareita 12.

Kymenlaakson kärjäoikeus

Hamina, Kotka, Kouvola, Miehikkälä ja Virolahti (asukasluku 31.12.2024 yhteensä 152 441)

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli yhteensä 84, joista tuomareita 15.

Pohjois-Karjalan kärjäoikeus

Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä ja Tohmajärvi (asukasluku 31.12.2024 yhteensä 162 091)

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli 42, joista tuomareita 10.

Pohjois-Savon kärjäoikeus

Iisalmi, Joroinen, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto ja Vieremä (asukasluku 31.12.2024 yhteensä 248 815)

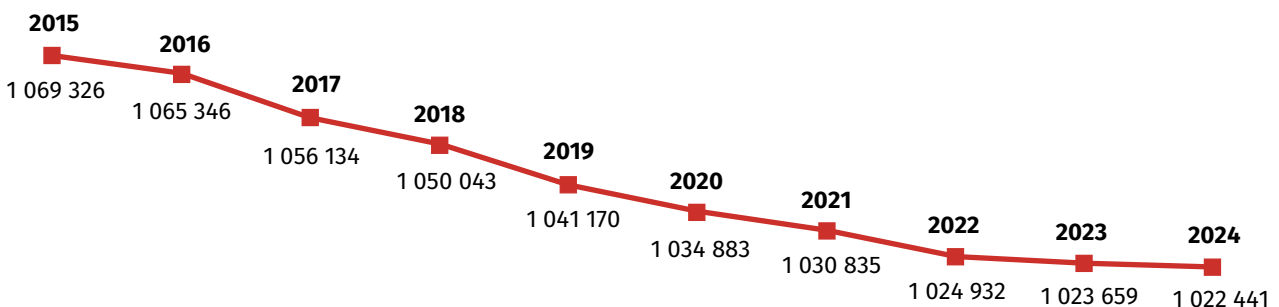
Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli 81, joista tuomareita 23.

Päijät-Hämeen kärjäoikeus

Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Orimattila, Padasjoki ja Sysmä (asukasluku 31.12.2024 yhteensä 204 635)

Kärjäoikeuden henkilökunnan lukumäärä oli 65, joista tuomareita 17.

HOVIOIKEUSPIIRIN ASUKASLUKU VUODEN VIIMEISENÄ PÄIVÄNÄ VUOSINA 2015-2024

6 | HENKILÖKUNTA

6.1 YLEISTÄ HENKILÖKUNNASTA

Hovioikeuden toimintaa johtaa hovioikeuden presidentti. Presidenttinä toimii Antti Savela. Lainkäyttöasioiden ratkaisemista varten Itä-Suomen hovioikeudessa on yksi osasto.

Osaston johtajina toimivat vuonna 2025 hovioikeudenneuvos Eero Antikainen osaston johtajana ja hovioikeudenneuvos Minna Koskinen osaston apulaisjohtajana. Koskisen virkavapauden aikana osaston apulaisjohtajana toimi hovioikeudenneuvos Keijo Putkonen. Osastoon kuuluu lisäksi hovioikeudenneuvoksia, hovioikeuden esittelijöitä, notaareja, erityissihteerejä ja lainkäyttösihteerejä sekä kirjaaja ja apulaiskirjaaja.

Itä-Suomen hovioikeudessa on myös kuusi kolmen vuoden määräajaksi täytettävää asessorin virkaa. Assessorin virka on tuomarin virka, johon liittyy työssä oppimista ja koulutusta. Koulutuksen tavoitteena on syventää asessorin laintuntemusta ja oikeudellista osaamista sekä antaa hänelle hyvät valmiudet itsenäiseen oikeudelliseen ratkaisutoimintaan myös laajoissa ja vaikeissa asioissa.

Kouvolan istuntopaikan vastuuhenkilönä toimii hovioikeudenneuvos Aki Rasilainen. Hänen tehtävänä on yhdessä osaston johtajan ja istuntopaikan henkilöstön kanssa järjestää istuntopaikan toiminta toimintasuunnitelmassa määritellyllä tavalla.

Lisäksi hovioikeuden henkilökuntaan kuuluvat kansliapäällikkö, hallintosihteeri, talous- ja henkilöstösihteeri, informaattikko sekä virastomestari. Hovioikeudessa suoritettiin siviilipalvelusta kaksi henkilöä. Hovioikeuden henkilötyövuosien määrä oli kertomusvuonna 63. Vuonna 2015 hovioikeuden henkilöstömäärä oli 76,9 henkilötyövuotta. Ennen Kouvolan hovioikeuden lakkauttamista ja yhdistämistä Itä-Suomen hovioikeuteen 1.4.2014 Itä-Suomen ja Kouvolan hovioikeuksien henkilöstömäärä oli yhteensä 96 henkilötyövuotta.

6.2 HOVIOIKEUDEN ORGANISAATIO

PRESIDENTTI

Johtoryhmä

LAINKÄYTTÖ

LAINKÄYTTÖOSASTO

KUOPIO

KOUVOLAN ISTUNTOPAIKKA

Osaston johtaja
Osaston apulaisjohtaja

Hovioikeudenneuvoksia
Aessoreja
Hovioikeuden esittelijöitä

Vastuuhenkilö
Hovioikeudenneuvoksia
Aessori
Hovioikeuden esittelijöitä

OSASTOKANSLIA

KUOPIO

KOUVOLAN ISTUNTOPAIKKA

Lähiesihenkilö
Notaareja
Lainkäyttö-/erityissihteereitä

KIRJAAMO
Kirjaaja
Apulaiskirjaaja
Lainkäyttösihteereitä

HALLINTOKANSLIA

Kansliapäällikkö
Hallintosihteeri
Informaatikko
Talous- ja henkilöstösihteeri
Virastomestari

7 | TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

7.1 TULOKSELLISUUS VUOSINA 2021-2025

Itä-Suomen hovioikeuden taloudellisuus ja tuottavuus*

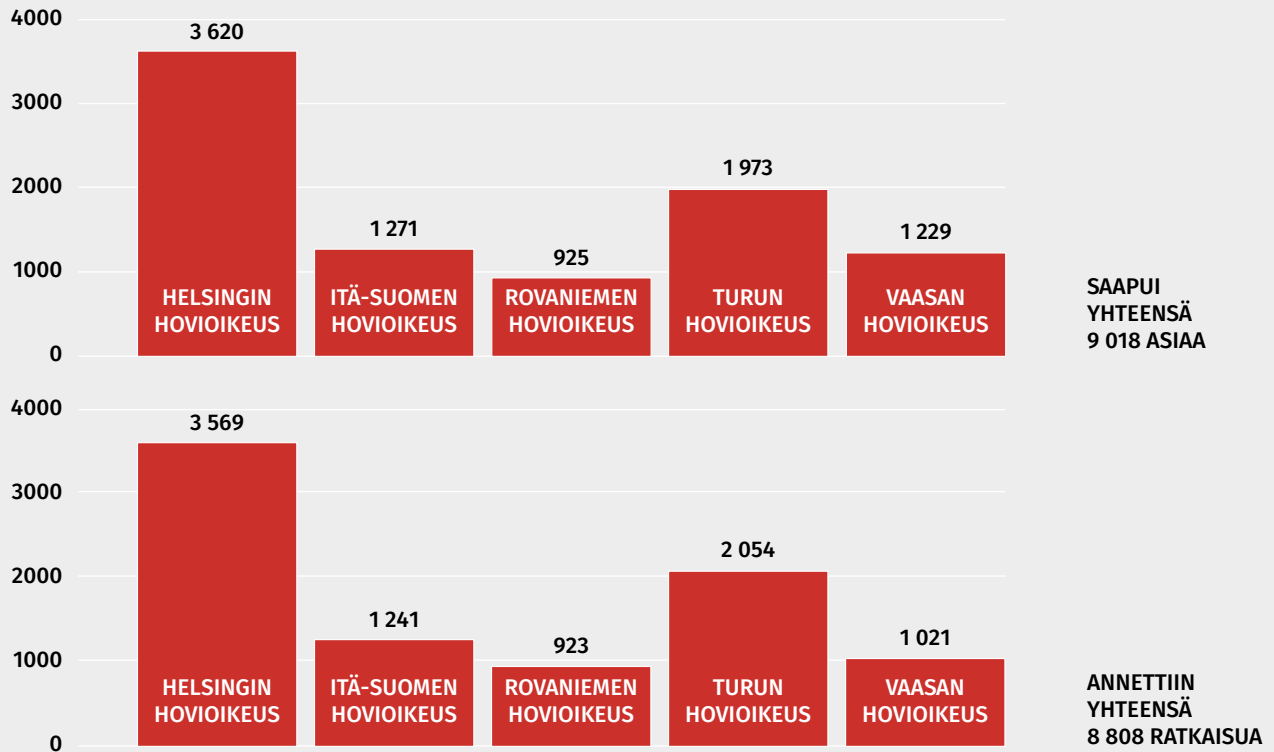
	2021	2022	2023	2024	2025
Saapuneet asiat	1 334	1 204	1 236	1 243	1 271
Annetut ratkaisut	1 260	1 293	1 181	1 219	1 241
Siirtyneet asiat	425	336	391	416	446
Henkilöstömäärä (htv)	62,6	64,1	63	65	63
Jatkokäsittelylupaa ei myönnetty	468	513	451	376	463
Osuus ratkaistuista	37 %	40 %	38 %	31 %	37 %
Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 734 €	1 758 €	2 977	3 132	3 511
Tuottavuus (työmäärä/htv)	46	47	29	28	25

Hovioikeuksien taloudellisuus ja tuottavuus*

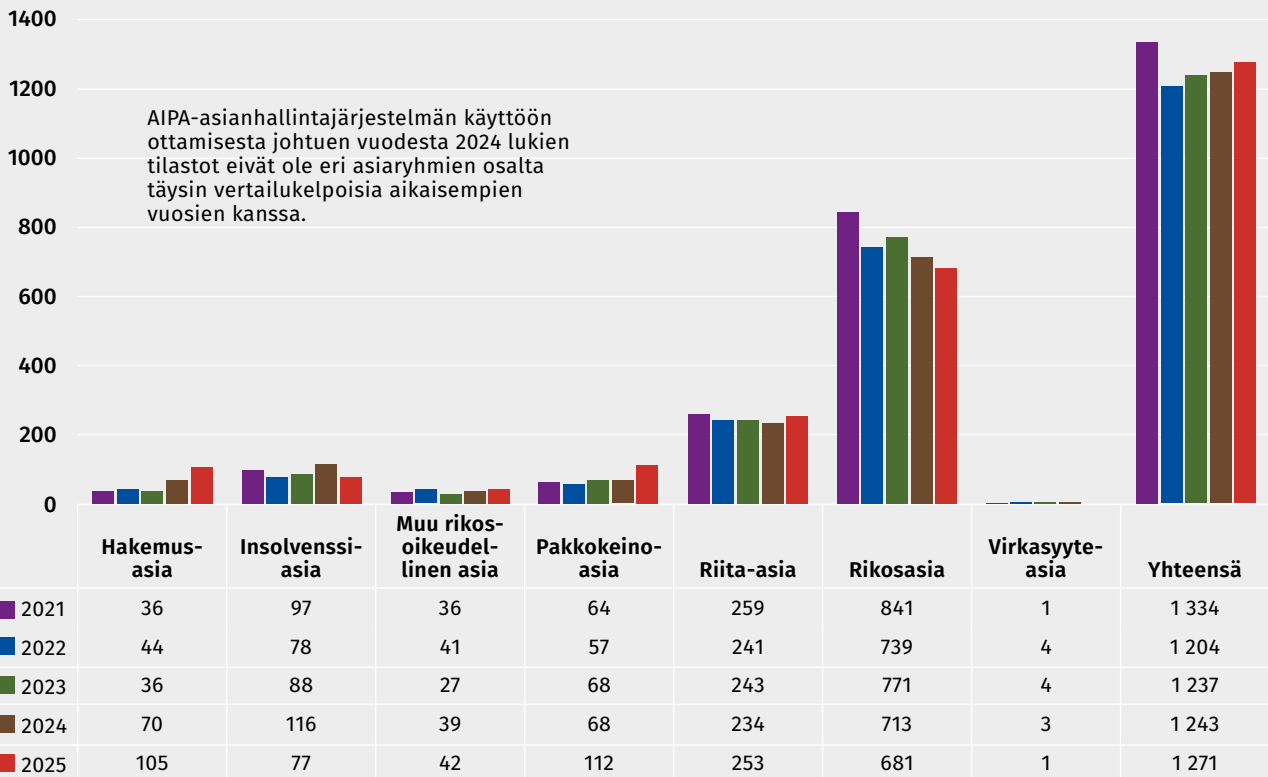
		2021	2022	2023	2024	2025
Helsingin hovioikeus	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 983	2 101	2 674	3 225	3 270
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	38	36	30	25	25
Itä-Suomen hovioikeus	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 734	1 758	2 977	3 132	3 511
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	46	47	29	28	25
Rovaniemen hovioikeus	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 879	1 964	2 911	2 737	3 251
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	42	42	30	31	27
Turun hovioikeus	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 762	1 869	3 153	2 674	2 760
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	43	42	27	31	30
Vaasan hovioikeus	Taloudellisuus (€/työmäärä)	1 712	1 861	2 730	2 737	3 346
	Tuottavuus (työmäärä/htv)	45	43	32	32	27

* Vuosien 2021-2022 ja 2023-2025 taloudellisuus- ja tuottavuusluvut eivät ole vertailukelpoisia, sillä laskentatapaa on muutettu vuodesta 2023 lukien.

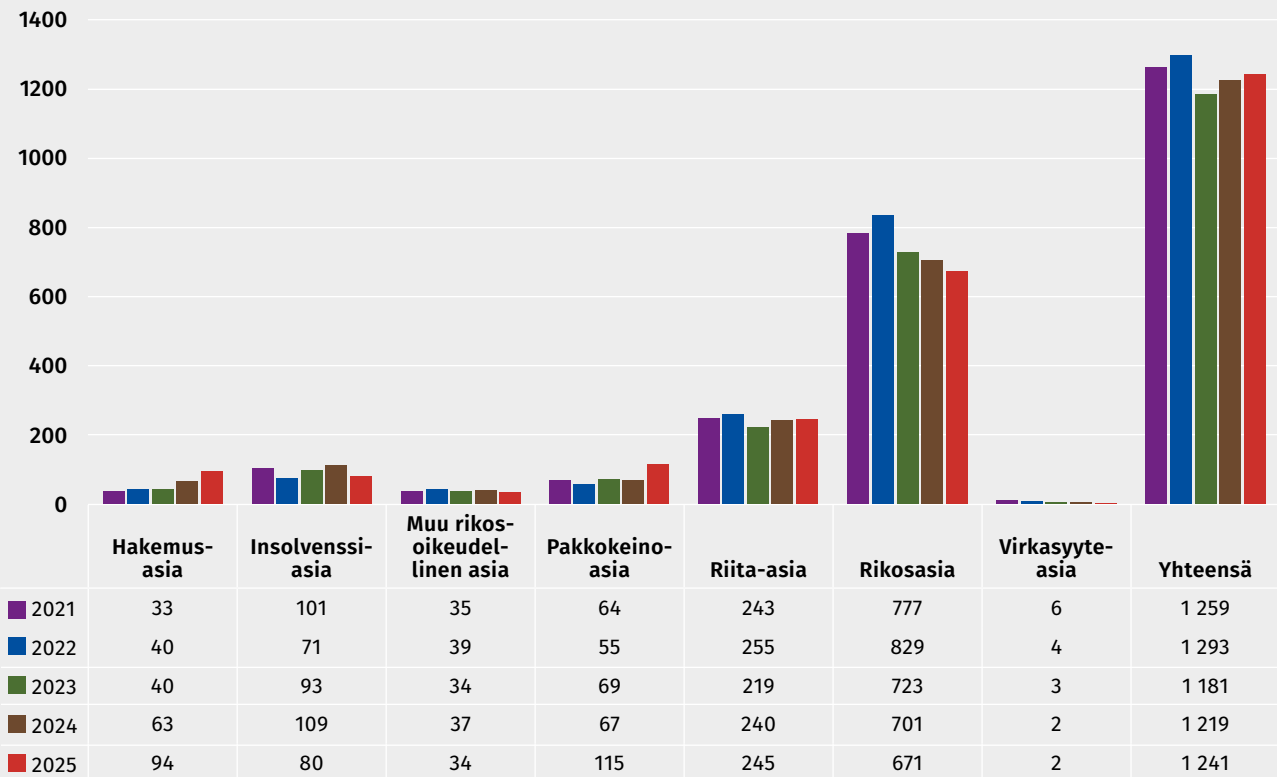
7.2 HOVIOIKEUSIIN SAAPUNEET JA HOVIOIKEUSIEN RATKAISEMAT ASIAT VUONNA 2025

7.3 ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUTEEN SAAPUNEET ASIAT VUOSINA 2021-2025

7.4 ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUDEN ANTAMAT RATKAISUT VUOSINA 2021-2025

AIPA-asianhallintajärjestelmän käyttöön ottamisesta johtuen vuodesta 2024 lukien tilastot eivät ole eri asiaryhmien osalta täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien kanssa.

7.5 KÄSITTELYAJAT

Keskimääräiset käsittelyajat asiatyypeittäin vuonna 2025

	<= 3 kk	3<= 6 kk	6<= 9 kk	9<=12 kk	12<=18 kk	yli 18 kk	Lkm.
Hakemusasia	72	17	4	1			94
Insolvenssiasia	46	20	7	5	2		80
Muu rikosoikeudellinen asia	27	5	2				34
Pakkokeinoasia	111	3	1				115
Riita-asiat	131	60	22	16	14	2	245
Rikosasia	260	154	143	75	35	4	671
Virkasyyteasia				1		1	2
Yhteensä	647	259	179	98	51	7	1 241
	52,1 %	20,9 %	14,4 %	7,9 %	4,1 %	0,6 %	

Keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2025 ratkaistuissa asioissa oli neljä kuukautta kolme päivää ja keskimääräinen käsittelyaika asioissa, joissa järjestettiin pääkäsittely, oli yhdeksän kuukautta kolme päivää.

Kertomusvuoden tavoitteena oli, että hovioikeus antaa ratkaisun 1 270 asiassa. Asioita saapui 1 271 kappaletta ja hovioikeus antoi ratkaisun 1 241 asiassa. Vuoden päättyessä yli vuoden vireillä olevia asioita oli 35 ja ratkaisu oli antamatta yhteensä 446 asiassa.

Keskimääräiset käsittelyajat vuosina 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Keskimääräinen käsittelyaika kk / kaikki asiat	4,0	4,1	3,8	4,0	4,1
Keskimääräinen käsittelyaika kk / pääkäsittelyasiat	8,5	8,3	8,1	8,4	9,1
Keskimääräinen käsittelyaika kk / esittelyasiat	2,7	2,7	2,4	3,0	3,0

Hovioikeuksien keskimääräiset käsittelyajat vuosina 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Helsingin hovioikeus	8,9	8,8	9,3	8,3	7,6
Itä-Suomen hovioikeus	4,0	4,1	3,8	4,0	4,1
Rovaniemen hovioikeus	4,9	5,2	6,0	6,3	6,4
Turun hovioikeus	6,5	6,7	6,5	6,6	6,7
Vaasan hovioikeus	4,8	4,7	5,1	5,0	5,8
Keskimäärin /kk	6,4	6,5	6,9	6,6	6,6

7.6 JATKOKÄSITTELYLUPA

Evätyt ja myönnetyt jatkokäsittelyluvut

Jatkokäsittelylupa	evätty		myönnetty		myönnetty osittain		yhteensä
	lkm.	%	lkm.	%	lkm.	%	
Helsingin hovioikeus	1 417	67 %	629	30 %	79	4 %	2 125
Itä-Suomen hovioikeus	463	71 %	170	26 %	21	3 %	654
Rovaniemen hovioikeus	380	65 %	180	31 %	25	4 %	585
Turun hovioikeus	743	60 %	458	37 %	43	3 %	1 244
Vaasan hovioikeus	379	62 %	225	37 %	12	2 %	616
Yhteensä	3 382	65 %	1 662	32 %	180	3 %	5 224

Jatkokäsittelyluvan piiriin kuuluvien asioiden osuus kaikista ratkaistuista asioista

	JKL:n piiriin kuuluvia asioita	Kaikki annetut ratkaisut	JKL-asioiden osuus kaikista annetuista ratkaisuista
Helsingin hovioikeus	2 305	3 569	64,6 %
Itä-Suomen hovioikeus	837	1 241	67,5 %
Rovaniemen hovioikeus	694	923	75,2 %
Turun hovioikeus	1 576	2 054	76,7 %
Vaasan hovioikeus	738	1 021	72,3 %
Yhteensä	6 150	8 808	69,8 %

7.7 PÄÄKÄSITTELYT JA MATKAKÄRÄJÄT

Pääkäsitteilyjen ja matkakäräjien lukumäärä Itä-Suomen hovioikeudessa vuosina 2021–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Annetut ratkaisut	1 260	1 293	1 181	1 219	1 241
Pääkäsitteilyjen lkm.	281	305	265	246	219
Osuus ratkaisuista %	22,2 %	23,6 %	22,4 %	20,2 %	17,6 %
Matkakäräjien lkm.	23	34	34	26	23

Hovioikeuksien pääkäsitteilyjen lukumäärä vuonna 2025

	Annetut ratkaisut	Pääkäsitteilyjen lkm.	Osuus annetuista ratkaisuista %
Helsingin hovioikeus	3 569	754	21,1 %
Itä-Suomen hovioikeus	1 241	219	17,6 %
Rovaniemen hovioikeus	923	178	19,3 %
Turun hovioikeus	2 054	508	24,7 %
Vaasan hovioikeus	1 021	207	20,3 %
Yhteensä	8 808	1 866	21,2 %

7.8 KÄRÄJÄOIKEUKSIEN RATKAISEMAT ASIAT VUONNA 2025

SIVIILIASIAT	Laaja riita-asia	Summaarinen riita-asia	Insolvenssi-asia	Muu hakemusasia	Yhteensä
Etelä-Karjalan kärjäoikeus	122	99	225	1 079	1 525
Etelä-Savon kärjäoikeus	232	97	219	1 223	1 771
Kymenlaakson kärjäoikeus	536	79 665	330	1 575	82 106
Pohjois-Karjalan kärjäoikeus	140	94	288	1 579	2 101
Pohjois-Savon kärjäoikeus	464	147	715	2 118	3 444
Päijät-Hämeen kärjäoikeus	342	167	483	2 404	3 396
Yhteensä	1 836	80 269	2 260	9 978	94 343

RIKOSOIKEUDELLISET ASIAT	Rikosasia	Pakkokeinoasia	Sotilasrikosasia	Yhteensä
Etelä-Karjalan kärjäoikeus	998	337		1 335
Etelä-Savon kärjäoikeus	911	164		1 075
Kymenlaakson kärjäoikeus	1 351	268	87	1 706
Pohjois-Karjalan kärjäoikeus	1 240	246		1 486
Pohjois-Savon kärjäoikeus	2 095	526		2 621
Päijät-Hämeen kärjäoikeus	1 747	227		1 974
Yhteensä	8 342	1 768	87	10 197

7.9 SAAPUNEET ASIAT KÄRÄJÄOIKEUKSITTAIN JA ASIARYHMITÄIN VUONNA 2025

	Hakemus- asia	Insol- venssiasia	Muu rikos- oikeudel- linen asia	Pakko- keinoasia	Riita-asia	Rikosasia	Yhteensä
Etelä-Karjalan kärjäoikeus	16	5	2	18	38	72	151
Etelä-Savon kärjäoikeus	2	3	5	5	28	78	121
Kymenlaakson kärjäoikeus	15	10	11	14	39	112	201
Pohjois-Karjalan kärjäoikeus	16	2	6	21	31	120	196
Pohjois-Savon kärjäoikeus	16	38	8	31	69	194	356
Päijät-Hämeen kärjäoikeus	14	19	10	19	48	102	212
Muut							34
Yhteensä	79	77	156	108	253	361	1 271

7.10 SAAPUNEIDEN ASIOIDEN LAATU

Kymmenen suurinta riita- ja rikosasioiden asiaryhmää vuonna 2025 olivat diaarin mukaan seuraavat:

Riita-asiat	kpl	osuus %
Muu velkasuhteeseen perustuva saatava	42	3,3 %
Lapsen huolto	29	2,3 %
Muu riita-asia	14	1,1 %
Edunvalvojan määrääminen heikentyneen terveydentilan vuoksi	13	1,0 %
Velkakirjaan perustuva saatava	13	1,0 %
Täytäntöönpanon keskeytyspyyntö siviiliasiassa	12	0,9 %
Lapsen tapaamisoikeus	11	0,9 %
Lapsen asuminen	9	0,7 %
Muuhun palvelussopimukseen, toimeksiantoon tai työntulossopimukseen perustuva velkomus	8	0,6 %
Vahingonkorvauslakiin perustuva riita-asia	6	0,5 %

Rikosasiat	kpl	osuus %
Pahoinpitely	107	8,4 %
Petos	33	2,6 %
Törkeä rattijuopumus	33	2,6 %
Ryöstö	32	2,5 %
Törkeä pahoinpitely	30	2,4 %
Raiskaus	30	2,4 %
Törkeä huumausainerikos	29	2,3 %
Huumausainerikos	23	1,8 %
Rattijuopumus	21	1,7 %
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen	20	1,6 %

Lisäksi saapui muun ohessa seuraavia asioita	kpl	osuus %
Kantelu vangittuna pitämisestä	48	3,8 %
Ulosottovalitus	37	2,9 %
Lähestymiskielto	33	2,6 %

Rikosasiat on merkitty diaariin vain ns. pääteon mukaan.

7.11 KÄRÄJÄOIKEUKSIEN RATKAISUJEN PYSYVYYS VUONNA 2025 ANNETUISSA RATKAISUISSA

RTkoodi	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Yht.
Etelä-Karjalan KO	4	1	25		2	51	7	12	1	2	12	7	4	7	135
Etelä-Savon KO		1	11	1	1	61	8	4	4	5	12	9	2	2	121
Kymenlaakson KO	4	1	23	1	1	78	6	10	12	5	35	6	2	2	186
Pohjois-Karjalan KO		1	40	1	2	79	10	13	10	4	31	8	2	2	203
Pohjois-Savon KO	3	2	50	2	3	140	10	26	10	16	62	26	5	5	360
Päijät-Hämeen KO	4	2	34	3	1	76	9	17	5	7	25	13	4	4	204
Yhteensä	15	8	183	8	10	485	50	82	42	39	177	69	19	22	1 209

RT-koodit:

1	1. asteen vaatimus hylätty	9	Muutos koskee vain lopputulokseltaan ratkaisun epäolennaista osaa
2	1. asteen vaatimus hyväksytty	10	Palautettu
3	Ei muutettu	11	Perusteluja ja lopputulosta muutettu muusta syystä
4	Jäänyt sillensä	12	Perusteluja ja lopputulosta muutettu näytön uudelleenarvioinnin johdosta
5	Jatkokäsittelylupa myönnetty osittain	13	Tutkimatta
6	Jatkokäsittelylupaa ei ole myönnetty	14	Muut
7	Lausunnon antaminen rauennut		
8	Muutettu vain perusteluja		

7.12 MUUTOKSENHAKU KORKEIMPAAN OIKEUTEEN

	2021	2022	2023	2024	2025
Annetut ratkaisut	1 260	1 293	1 181	1 219	1 241
Korkeimpaan oikeuteen menneet Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuihin liittyvät asiat	329	294	237	260	231

Hovioikeus antoi vuonna 2025 ratkaisun yhteensä 1 241 asiassa. Korkeimpaan oikeuteen saapui kertomusvuonna yhteensä 231 Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisuihin liittyvää asiaa.

7.13 KORKEIMMAN OIKEUDEN MYÖNTÄMÄT VALITUSLUVAT JA ENNAKKOPÄÄTÖKSET

Korkein oikeus myönsi Itä-Suomen hovioikeuden ratkaisemisissa asioissa yhteensä 15 valituslupaa vuonna 2025. Näistä valitusluvista kymmenen koski rikosasiaa, neljä riita-asiaa ja yksi ulosottoasiaa.

Korkein oikeus antoi kertomusvuonna yhteensä 107 ennakkopäätöstä, joista kymmenen koski Itä-Suomen hovioikeuden antamia ratkaisuja. Nämä ennakkopäätökset olivat KKO 2025:1, KKO 2025:14, KKO 2025:42, KKO 2025:52, KKO 2025:53, KKO 2025:61, KKO 2025:67, KKO 2025:84, KKO 2025:96 ja KKO 2025:103.

8 | MUU TOIMINTA

8.1 HALLINTO

Hovioikeuden hallinto- ja talousasioista vastaavat hovioikeuden presidentti ja kansliapäällikkö.

Johtoryhmä, johon kuuluvat presidentti, osaston johtaja, osaston apulaisjohtaja, Kouvolan istuntopaikan vastuuhenkilö, kansliapäällikkö ja osaston lähiesihenkilö, kokoontui kertomusvuoden aikana 11 kertaa.

Tuomareiden nimittämisjärjestelmään kuuluvien lausuntojen valmisteleminen varten hovioikeudessa on nimitysasioita valmisteleva toimikunta, johon kuuluvat presidentti puheenjohtajana, osaston johtaja, osaston apulaisjohtaja ja vakinaisten tuomareiden keskuudestaan yhdeksi kalenterivuoden määräjäksi kerrallaan valitsema vakinaisessa tuomarin virassa oleva tuomari. Esittelijänä toimii kansliapäällikkö. Kertomusvuoden aikana toimikunta antoi yhteensä 13 lausuntoa.

Yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettua laissa tarkoitettuna viraston ja hovioikeuden henkilöstön välisenä yhteistoimintaelimenä toimii yhteistyökomitea. Yhteistyökomitea kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa.

8.2 SISÄINEN VALVONTA

Hovioikeuden toiminta, toimintatavat ja hallinnolliset menettelyt perustuvat niitä koskeviin säädöksiin sekä työjärjestykseen ja toimintasuunnitelmaan. Hovioikeus seuraa tulosvastuullisena virastona määrärahojensa käyttöä.

Tuomioistuinviraston ja hovioikeuden välillä käytävissä vuotuisissa tulosneuvotteluissa sovitaan tulostavoitteet seuraavalle vuodelle. Hovioikeuden presidentti, osaston johtaja ja muut johtoryhmän jäsenet seuraavat säännöllisesti tulostavoitteiden toteutumista, asioiden käsittelyn etenemistä ja käsittelyaikoja. Jokainen työntekijä vastaa oman työnsä laadusta ja tuloksellisuudesta tulos- ja kehityskeskusteluissa sovittujen tavoitteiden mukaisesti.

Lainkäyttötoiminnassaan hovioikeus pyrkii käsittelemään ja ratkaisemaan asiat lain- ja oikeudenmukaisesti, joutuisasti ja kohtuullisin kustannuksin. Hovioikeudessa on toiminnan kehittämiseen tähtäviä työryhmiä. Hovioikeus pyrkii myös yhdessä yhteistoimintatahojen kanssa järjestettävin koulutus- ja neuvottelutilaisuuksin edistämään lainkäytön tasoa ja joutuisuutta.

Tuottavuusvaatimusten ja henkilökunnan niukkuuden vuoksi hovioikeudessa on välttämätöntä jatkuvasti tarkastella toiminnan laadullista tasoa sekä tehokkuutta ja taloudellisuutta. Toimintaympäristön muutosten johdosta tehdään kulloinkin tarpeelliseksi todettavat muutokset työnjaossa, työmenetelmissä, työnkuluissa ja muissa työjärjestelyissä, ammattitaidon parantamisessa, työhyvinvoinnin ylläpitämisessä ja muissa toiminnan perusasioissa.

8.3 HOVIOIKEUDEN VALVONTATEHTÄVÄ

Hovioikeudenneuvokset Eero Antikainen, Tiina Pirinen, Juha Palkamo ja Veera Ruhanen ovat suorittaneet tuomioistuinlain 3 luvun 2 §:n mukaista hovioikeuden valvontatehtävää valvontakäynneillä Kymenlaakson, Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan kärjäoikeuksissa.

Valvontakäynnit on toimitettu hovioikeuden työjärjestyksen ja toimintasuunnitelman mukaisesti, ja ne ovat painottuneet kärjäoikeuksien eri henkilöstöryhmien kanssa käytyihin keskusteluihin. Asiakirjojen tarkastusta ei ole tehty.

Valvontakäynneillä kärjäoikeuksien henkilöstöryhmien kanssa on muun ohella keskusteltu toimitilojen toimivuudesta ja turvallisuudesta, työilmapiiristä, työmäärän jakautumisesta, koulutusmahdollisuuksista, AIPAn liittyvistä kokemuksista ja tietojärjestelmien toimivuudesta. Lisäksi huomiota on kiinnitetty kärjäoikeuksien hallinnon organisointiin ja toimintaan, lähiesihenkilöiden toimintaan, kärjänotaareiden käsittelemien juttujen laatuun ja tuomioistuinharjoittelun tarkoituksen toteu-

tumiseen sekä todistelutalenneuudistukseen valmistautumiseen. Valvontakäynneillä on myös keskusteltu hovioikeudessa muutoksenhaun kohteena olleista kärjäoikeuksien ratkaisusta tehdyistä havainnoista sekä tuotu esille hovioikeuden kärjäoikeuksiin palauttavia ratkaisuja.

Asioiden käsittelyn joutuisuuden seuraamiseksi hovioikeuden tuomiopiirin kaikilta kärjäoikeuksilta on pyydetty yhteenvedot tietyissä asiaryhmissä viivästyneistä tai viivästyneissä olevista asioista.

Lisäksi niiden hovioikeuden tuomiopiirin kärjäoikeuksien osalta, jotka eivät ole olleet vuonna 2025 valvontakäyntien kohteena, käsittelyn joutuisuudesta ja ajankohtaisista asioista on keskusteltu videoneuvotteluyhteyden välityksellä kunkin kärjäoikeuden laamannin kanssa.

Hovioikeus on kertomusvuoden aikana tehnyt yhden tuomioistuinlain 3 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valvontakäynneistä on laadittu erillinen kertomus.

8.4 ANNETUT LAUSUNNOT

Hovioikeus antoi vuonna 2025 seuraavat lausunnot:

- Lausunto Tuomioistuinviraston esityksestä oikeusministeriölle eräiden istuntopaikkojen lakkauttamisesta
- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rikoslain 17 ja 20 luvun muuttamisesta
- Lausunto luonnoksesta oikeusavun palkkioperusteista annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta
- Lausunto selvityksestä julkisoikeudellisten ympäristövastuiden asemasta konkurssitilanteissa
- Lausunto velkakonversiotyöryhmän mietinnöstä
- Lausunto työryhmän mietinnöstä pienten riita-asioiden menettelystä
- Lausunto etäyhteyksien käyttö - hallintolainkäyttöä koskevan lakimuutoksen epäsuorat vaikutukset yleisiin tuomioistuihin
- Lausunto eläinsuojelurikosten rangaistuksista ja eläintenpitokiellosta.

8.5 KOULUTUS

Hovioikeudessa on koulutustoimikunta, jonka tehtävänä on kartoittaa toivomuksia hovioikeuden järjestämästä koulutuksesta ja olla mukana sen suunnittelussa. Toimikunnassa ovat edustettuina kaikki henkilöstöryhmät. Toimikunta kokoontui vuoden aikana kerran.

Kertomusvuodeksi oli laadittu erillinen hovioikeuden koulutussuunnitelma.

Hovioikeuspiirin käräjänotaaripäivät pidettiin 16. ja 17.1.2025.

Hovioikeuspiirin koulutusyhteistyöryhmä on aloittanut toimintansa vuonna 2022. Sen tarkoituksena on järjestää yhteisiä lyhyitä koulutus-/keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista tuomarin työssä keskeisistä teemoista. Hovioikeuden asettaman työryhmän puheenjohtaja tulee hovioikeudesta ja työryhmässä on jäsenet kaikista hovioikeuspiirin käräjäoikeuksista. Koulutukset järjestetään etäyhteydellä. Oikeudenkäyntikulut olivat 3.2.2025 pidetyn koulutuksen aiheena ja 10.11.2025 aiheena oli rangaistuksen muodollinen täytäntöönpano.

Itä-Suomen hovioikeudella ja Itä-Suomen yliopistolla on sopimus yhteistyöstä koulutuksen järjestämiseksi hovioikeuden henkilökunnalle. Näihin tilaisuuksiin on myös hovioikeuden yhteistyötahojen mahdollista osallistua. Koulutukset järjestään etäyhteyksin hovioikeuspiirin käräjäoikeuksiin. Kertomusvuonna hovioikeuden ja yli-

opiston yhteistyönä järjestettiin kaksi koulutustilaisuutta. Tekoäly oli 17.3.2025 pidetyn koulutuksen aiheena ja 27.10.2025 aiheena oli huumausainerikosten rikoshyödyn määrittäminen sekä rangaistuksen mittaaminen.

Itä-Suomen hovioikeus ja hovioikeuspiirin käräjäoikeudet osallistuivat Rovaniemen hovioikeuspiirin tuomioistuinten laatuhankkeen koulutustilaisuuksiin ja laatu-työryhmien työskentelyyn. Oikeudenkäynnin julkisuus ja tietosuoja oli koulutustilaisuuden aiheina 26.5.2025 ja Valvottujen ja tuettujen tapaamisten määrittämisen perusteet 29.8.2025.

Itä-Suomen hovioikeus järjesti yhteistyössä HAUS kehittämiskeskuksen kanssa johtamiskoulutusta hovioikeuspiirin kansliahenkilökunnan esihenkilöille. Koulutukset järjestettiin 24.–25.9.2025 Pohjois-Savon käräjäoikeuden tiloissa ja 3.–4.12.2025 Kymenlaakson käräjäoikeuden tiloissa. Koulutuksissa käytiin läpi coaching-menetelmällä muun muassa ihmislähtöistä ja motivoivaa johtamista, haastavia esihenkilötilanteita, esihenkilön vuorovaikutustaitojen kehittämistä, strategian luomista ja tavoitteiden johtamista sekä muutoksessa johtamista.

Itä-Suomen hovioikeuden henkilökunta osallistui syksyn 2025 aikana useisiin todistelutalenneuudistusta koskeviin koulutus- ja keskustelutilaisuuksiin.

Hovioikeuden henkilökunta piti hovioikeuden esittelijöille muutaman koulutustilaisuuden vuoden aikana.

Hovioikeuden henkilökunta osallistui 10.2.2025 Itä-Suomen hallinto-oikeuden järjestämään koulutukseen Mitä lainsoveltajan tulee tietää lainvalmistelusta.

Hovioikeus järjesti yhteistyössä Itä-Suomen hallinto-oikeuden ja Terveystalon kanssa hätäensiapukoulutusta Kuopiossa 4.9.2025 ja 9.10.2025.

Edellä mainittujen koulutusten lisäksi henkilökunnalla oli mahdollisuus osallistua Tuomioistuinviraston järjestämiin lukuisiin koulutustapahtumiin sekä mahdollisuuksien mukaan myös muiden tahojen järjestämiin tilaisuuksiin.

Monet koulutustilaisuudet järjestetään nykyään etäkoulutuksena videoneuvottelusovelluksen eli ViPu:n välityksellä. Lisäksi henkilökunnalla on mahdollisuus itseopiskella eOppivassa. eOppiva on valtionhallinnon yhteinen oppimisympäristö, jossa on mm. julkishallinnon, yhteiskunnan ja työelämän kehittämiseen liittyviä digitaalisia koulutuksia.

8.6 KIRJASTO

Hovioikeudella on kirjasto sekä Kuopiossa että Kouvolan istuntopaikassa. Kirjastot ovat pääasiassa hovioikeuden oman henkilökunnan käytössä, mutta kaukolainoja toimitetaan mahdollisuuksien mukaan myös muille tuomioistuimille. Tuomioistuimet tekevät yhteistyötä myös kirjastotietotietokannan luettelointityössä.

Kirjastoon hankitaan kaikki hovioikeuden tarvitsema keskeinen kirjallisuus, mutta yhä suurempi osa kirjastotietokantaan luetteloidusta materiaalista on saatavissa joko pelkästään sähköisessä muodossa tai sekä paperisena että sähköisenä.

Hovioikeudessa on käytössä Axiell Aurora -kirjastojärjestelmä.

8.7 VIESTINTÄ

Hovioikeudella on viestintäsuunnitelma, joka sisältää viestinnän oikeudellisen perustan ja tavoitteet, asiakaspalvelun ja viestinnän käytännön toiminnan ja vastuhenkilöt, ulkoisen ja sisäisen viestinnän toimintaperiaatteet sekä ajatukset viestinnän kehittämisestä.

Ulkoisen viestintä

Hovioikeuden kirjaamo on tiedottanut hovioikeudessa vireillä olevista asioista ja hovioikeuden antamista yksittäisistä ratkaisuista silloin, kun tiedotusvälineet ovat tietoja pyytäneet. Lisäksi mediatuomarit ja kansliapäällikkö kysyttäessä tiedottavat asioista.

Itä-Suomen hovioikeus on mukana mediatuomaritoiminnassa. Mediatuomaritoiminnan tarkoituksena on lisätä tuomioistuinten toiminnan läpinäkyvyyttä ja pyrkiä poistamaan tiedon puutteesta johtuvia epäselvyyksiä ja väärinkäsityksiä. Lisäksi tavoitteena on lisätä yleistä tietämystä tuomioistuinten toiminnasta ja yleisesti oikeuskäytännöistä sekä tarjota paremmat edellytykset oikeudenhoidosta käytävälle julkiselle keskustelulle.

Hovioikeuden nettisivut ovat tärkeä ulkoisen viestinnän kanava.

Hovioikeus julkaisi kertomusvuonna yhden Finlex-ratkaisun ja kolme lainkäyttötiedotetta.

Hovioikeus luopui viestipalvelu X:n (ent. Twitter) käytöstä kertomusvuoden alussa.

Sisäinen viestintä

Sisäisen viestinnän tärkein kanava on hovioikeuden intranet. Kertomusvuoden aikana saatiin uusi intranet, jonka nimi on Lexa.

Sisäisessä viestinnässä käytetään tarvittaessa sähköpostia.

Koko henkilökunnalle pidetään noin kerran kuukaudessa henkilöstöinfoja, joissa kerrotaan ajankohtaisista asioista yhteisen videoneuvottelusovelluksen eli ViPu:n välityksellä. Eri henkilöstöryhmillä on lisäksi omia yhteistyö- sekä keskustelutilaisuuksia.

8.8 TYÖTERVEYSHUOLTO JA TYÖSUOJELU

Työterveyshuollosta vastasi Terveystalo. Työterveyden toimintasuunnitelmassa tavoitteena on vaikuttava toiminta työn, työolojen, terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn edistämiseksi. Toimintasuunnitelmassa on määritelty yhdessä tuomioistuineläinlaitoksen ja työterveyshuollon kanssa tarpeet, tavoitteet ja toimenpiteet Terve Työpaikka -mallin mukaisesti. Siinä työpaikan turvallisuus ja terveyttä tukevat työolot toimivat terveen työn perustana, hyvinvoiva ihminen kantaa vastuuta omasta terveydestään ja siihen saa tarvittaessa tukea. Olennaisena työhyvinvoinnin ja työkyvyn lähteenä on toimiva ja kannustava työyhteisö, jota tuetaan aktiivisella johtamisella työntekijöiden onnistumisen ja organisaation menestyksen mahdollistamiseksi. Työn terveystarpeet pyritään tunnistamaan ja tunnistetut riskit hallitsemaan ja niitä ennaltaehkäisemään.

Työterveyden osalta toimintavuosi oli edellisvuoden tavoin hyvä. Erityisiä huolenaiheita ei esiintynyt ja henkilökunnan sairastavuus oli normaalilla tasolla.

Hovioikeuden työsuojeluhenkilöstö osallistui aktiivisesti alan koulutuksiin ja hovioikeuden työsuojelullisiin, ennaltaehkäiseviin toimiin toimintavuoden aikana yhteistyössä johtoryhmän kanssa. Ennaltaehkäisevistä tavoitteista ja toimista keskusteltiin säännöllisesti myös yhteistyökomitean kokouksissa.

Työfysioterapeutin palveluita käytettiin työterveyssovimuksen puitteissa ahkerasti ja työsilmläsejä hankittiin muutamia vuoden aikana. Työfysioterapeutin ja työterveyspsykologin palveluita käytettiin hovioikeudessa erityisesti ennaltaehkäisevän työsuojelun, työterveystoiminnan, kuntoutussuunnittelun sekä sujuvan hoitopolun ohjauksen tukena. Toiminnalla saavutettiin työssäjak-

samista tukevia vaikutuksia. Erityisen hyviä kokemuksia oli työterveyspsykologin palveluista työssäjaksamisen ja ennaltaehkäisevän työsuojelun tukena.

Terveystarkastuksia tehtiin toimintasuunnitelman puitteissa. Ikäryhmätarkastusten yhteydessä kiinnitettiin huomiota yksilötasolla henkilöstön jaksamiseen ja työtyytyväisyyteen. Työntekijän pyynnöstä selvitettiin tarvittaessa yhdessä työfysioterapeutin kanssa esimerkiksi työergonomiaan ja näyttöpäätetyöskentelyyn liittyviä olosuhteita. Lisäksi työterveyssovimukseen kuuluivat työhöntulotarkastukset vakituiseen tai vähintään yhden vuoden palvelussuhteeseen tuleville sekä vapaaehtoinen lopputarkastus vanhuuseläkkeelle siirryttäessä. Influenssarokotukset kuuluivat tänäkin vuonna työnantajan tarjoamiin työsuojelullisiin etuihin.

8.9 TYÖHYVINVOINNIN TUKEMINEN

Hovioikeuden henkilökunnalla on käytössä Epassi flex, joka sisältää liikunta- ja kulttuuriedun, hierontaedun ja työmatkaedun. Henkilökunnalla oli myös kuntosalin käyttömahdollisuus Kuopiossa hovioikeuden tiloissa.

Keväällä ja syksyllä oli lentopallovuoro yhdessä Pohjois-Savon käräjäoikeuden ja Itä-Suomen syyttäjälueen kanssa. Kesällä hovioikeudella oli jalkapallovuoro yhdessä käräjäoikeuden ja hallinto-oikeuden kanssa. Hovioikeus osallistui perinteiseen tuomioistuinten väliseen jalkapalloturnaukseen Helsingissä 12.9.2025.

Hovioikeus järjesti tyhy-päivän eli työhyvinvointia edistävää toimintaa toukokuussa ulkoiluiltapäivänä Puijolla. Toinen tällainen tapahtuma oli Nilsiässä Tahkolla 18.-19.9.2025.

Itä-Suomen hovioikeuden virkamiesyhdistys ry:n tarkoituksena on edistää hyvää yhteis- ja lakimieshenkeä sekä ammattipätevyyttä hovioikeuden virkamiesten keskuudessa. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys tekee esityksiä ja aloitteita sekä harjoittaa henkilöstön virkistystoimintaa.

Virkamiesyhdistys kustansi osallistumisen Kuopion viinijuhlille, tarjosi mahdollisuuden päästä Kalpan jääkiekko-otteluun sekä oli mukana järjestämässä hovioikeuden pikkujouluja. Lisäksi virkamiesyhdistys järjesti tutustumisvierailun Kuopion hätäkeskukseen.

8.10 KUNNIA- JA ANSIOMERKIT

Tasavallan presidentti myönsi itsenäisyyspäivänä hovioikeudenneuvos Harri Hyväriselle Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin (SVR R I), hallintosihteeri Minna Leskiselälle Suomen Leijonan ansioristin (SL Ar) ja notaari Irja Saleniukselle Suomen Leijonan ansioristin (SL Ar).

Hovioikeudenneuvos Harri Hyväriselle ja hovioikeudenneuvos Sami Myöhäselle tasavallan presidentti myönsi valtion virka-ansiomerkin.

ITÄ-SUOMEN HOVIOIKEUS

Minna Canthin katu 64 A
70100 Kuopio
Puhelin 029 56 41400

ita-suomi.ho@oikeus.fi
<https://tuomioistuimet.fi/hovioikeudet/ita-suomenhovioikeus/fi>